

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

XII. évfolyam 7. szám
2009. április 24.

**Gabona és Ipari Növények
XII. évfolyam 7. szám**

2009. 16. hét

Megjelenik kéthetente

Felelős szerkesztő:

Dr. Stummer Ildikó

Készítette:

Molnár Zsuzsa

molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Medináné Lázár Virgilia

lazar.virgilia@aki.gov.hu

Keresztessyné Mohr Katalin

keresztessyne.mohr.katalin@aki.gov.hu

Kiadja:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-6093

Fax: (06 1) 217-8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor, Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

GABONAPIACI JELENTÉS.....	3
A gabonafélék termelői ára.....	8
A gabonafélék jegyzése.....	13
A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára.....	18
A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára	18
Külpiaci információk.....	19
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	24
Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén.....	26
A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozói értékesítési átlagára	29
A nyers növényolajok ára és jegyzése.....	29
Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések.....	30
A napraforgóolaj fogyasztói ára.....	30

GABONAPIACI JELENTÉS

- Az IGC becslése szerint a világ takarmánycélú gabonafelhasználása 15 millió tonnával 759 millió tonnára nő a 2008/2009. gazdasági évben az előzőhöz képest.
- A FEFAC előrejelzése szerint az EU sertéstakarmány-felhasználása 5%-kal csökken, a baromfié ellenben nem változik.
- Magyarországon újra nőtt a tápok ára februárban és márciusban. Hasonló változások várhatóak az uniós tápok esetében is a magas szójaárak miatt.
- Az MgSzH április 5-i felmérése szerint az őszi búza állományának 50%-a jó állapotban van.
- Folyik a kukorica vetése Magyarországon, április 20-ig a tervezett munka 40%-val végeztek.
- Az étkezési búza hazai termelői árában jelentős regionális különbségek alakultak ki a 16. héten.
- Az étkezési búza termelői ára 33 ezer Ft/tonna alá csökkent, a takarmánykukoricáé 29 ezer Ft/tonna körül alakult a 16. héten.
- A chicagói árutőzsdén csökkent, a párizsi és a hazai árutőzsdén kismértékben emelkedett a búza és a kukorica jegyzése.

Takarmánypiac

Az IGC a világ takarmánycélú gabonafelhasználását 759 millió tonnára becsüli a 2008/2009. gazdasági évben, ami 15 millió tonnával haladja meg az előző évet. A növekedéshez hozzájárul az EU-27, Oroszország és Ukrajna bővülő kereslete, ugyanakkor az USA-ban csökkenés várható. A búza és az árpa hasznosítása az állatok takarmányozásában lényegesen nagyobb a folyó gazdasági évben. Más takarmány-alapanyagok erős versenyképessége miatt azonban a kukorica felhasználása várhatóan csökken az idén az előző évi rekordhoz viszonyítva. A bioetanol-előállítás további növekedése nyomán szintén nő a szárított gabonatönköly (DDG) szerepe az állati takarmányozásban, globális szinten 6,6 millió tonnával 31,6 millió tonnára emelkedik a 2008/2009. gazdasági évben.

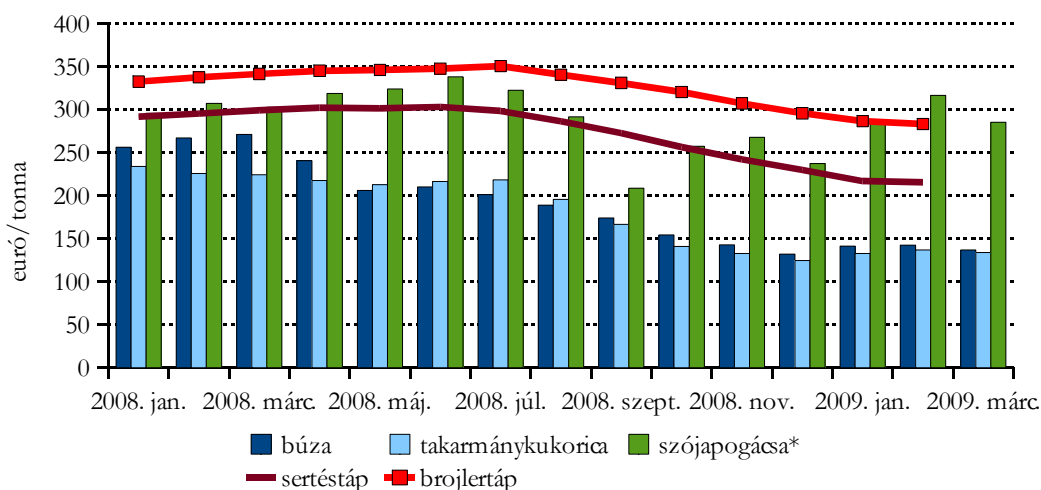
Az Agrárkamara kimutatása szerint Magyarországon nagyobb mértékben nőtt a 2008. évi gabonatermés, mint a felhasználás. Ennek következtében a búza takarmánycélú felhasználása az összes kibocsátáshoz viszonyítva 25%-ról 21%-ra esett vissza, ami azonban mennyiségi növekedést takar (1 millióról 1,2 millió tonnára a folyó gazdasági évben). A takarmánykukorica esetében – elsősorban a gyenge 2007. évi termés miatt – a takarmánycélú hasznosítás aránya az összes ter-

mésben 77% volt a 2007/2008. (3,1 millió tonna), míg csupán 34% (2,95 millió tonna) a 2008/2009. gazdasági évben.

A FEFAC várakozásai szerint a sertéságazat keveréktakarmány-felhasználása várhatóan 5%-kal csökken az Európai Unióban. A baromfi takarmányozásában nem valószínűsíthető változás, a várakozások szerint viszonylag stabil marad a brojlertápok felhasználása az EU-ban. Ennek oka, hogy alacsonyabb árfekvése miatt a vásárlók előnyben részesítik a baromfihúst, ami az állományt is szinten tartja, és viszonylag gyorsan képes reagálni az ágazat a kereslet változására a rövid hízási időnek köszönhetően.

Az alapanyagok árának változásai alapvetően befolyásolják a tápok értékesítési árát. Az Európai Unió Bizottsága által közzétett adatok alapján látható, hogy a gabonafélék árcsökkenésével egy időben, ahhoz hasonló mértékben változott a sertés- és brojlertáp ára az uniós átlagokat tekintve. A két táp ára közötti különbség nőtt, aminek magyarázata a fehérjét biztosító import alapanyag, a szójadara növekvő ára.

A takarmány-alapanyagok és tápok árai az Európai Unióban

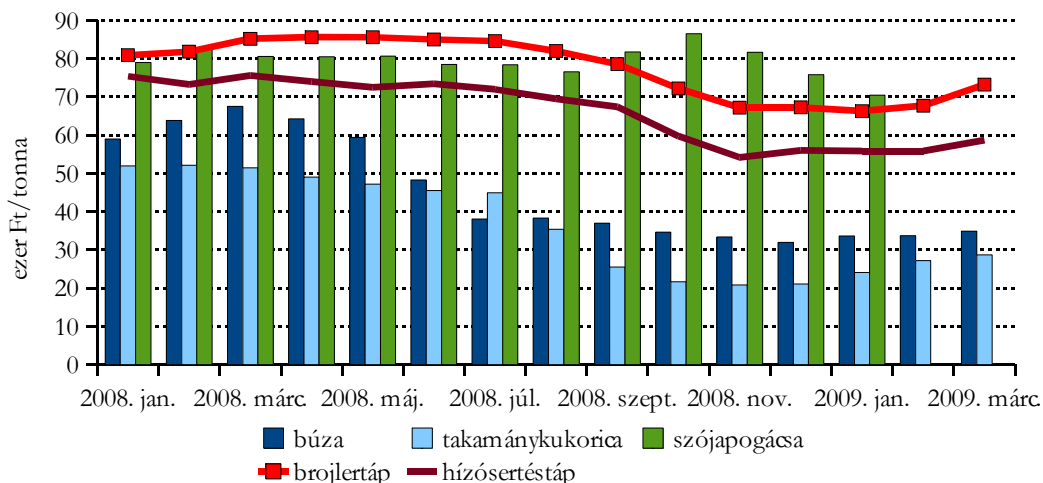

CIF Rotterdam – költség, biztosítás, szállítási költség (az eladó terhére). 44% fehérjetartalom Származási hely: Argentína.

Forrás: EU Bizottság

Ezzel összehasonlítva a magyar alapanyag- és tápárakat megállapítható, hogy 2008 második felében nagyobb mértékű áresés következett be az alapanyagárakban, mint a tápárakban. A búza és a kukorica árának zuhanása magával húzta ugyan a sertés- és brojlertáp értékesítési árát is, de a drága import szója mérsékelte a csökkenést. A forint erőteljes gyengülése következtében lényegesen magasabb volt a szója határparitásos importára, aminek következményeként kismértékű ár-emelkedésnek lehettünk tanúi 2009 márciusában.

A takarmány-alapanyagok és tápok árai Magyarországon

A búza és takarmánykukorica esetében a termelői, a szójadaránál a határparitásos import, továbbá a tápok esetében a feldolgozói értékesítési árakat ábrázoltuk.

Forrás: AKI PÁIR, KSH

Tavaszi munkák¹

Az MgSzH legfrissebb állapotjelzése alapján az őszi búza vetésterülete 1,14 millió hektár. Az április 5-i helyzet szerint az állomány 50%-a jó, 34%-a közepes, 16%-a gyenge minőségű. Ugyanakkor egy évvel korábban a növények 60%-a volt jó állapotban és csupán 11%-ot ítélték gyengének. A száraz, meleg tavaszi időjárás segítette ugyan a belvizes területek száradását, helyenként azonban a tartós vízborítás jelentősen visszavetette az állomány fejlődését, amit a minőségi megoszlás is tükröz.

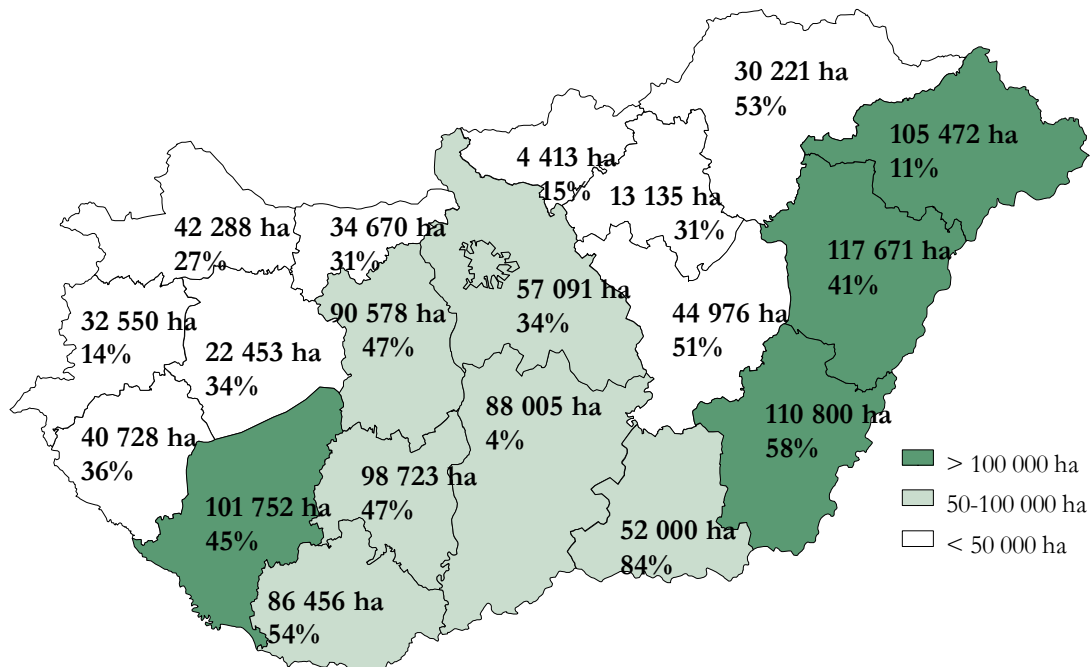
Előrejelzések szerint hazánkban 1,17 millió hektár körül alakul a kukorica vetésterülete. Április 20-ig ennek 40%-án már végeztek a vetéssel. Jól haladnak a munkálatok Baranya, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod-Abaúj-Zemplén megyékben. A főbb kukoricatermesztő megyék 2009-ben Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Békés és Somogy, de az ország középső részén is közel félmillió hektárt foglal el a tervek szerint kukorica.

A napsütéses, száraz idő eddig kedvezett a tavaszi munkálatoknak. Az őszi vetésű állományok zavartalan fejlődéséhez, a tavaszi vetésű növények megfelelő keléséhez azonban minél hamarabb megfelelő mennyiségű és optimális területi, időbeli eloszlású csapadéokra van szükség.

¹ Forrás: MgSzH

Az ábra a megyénkénti vetési szándékot és a 2009. április 20-ig elvégzett munkát mutatja.

A kukorica vetésterülete megyénként

Forrás: MgSzH adatai alapján saját szerkesztés

Termelői árak

Az étkezési búza termelői árában jelentős regionális hatás tapasztalható 2009 16. hetében (1. táblázat). Az alföldi és az észak-magyarországi ár között több mint 5 ezer Ft/tonna a különbség. Ezt egyrészt a gyengébb minőség, másrészt a Dunától való távolság magyarázza, hiszen a szállítási költség miatt alacsonyabb áron veszik át a terményt. A takarmánykukorica esetében szintén megfigyelhető a regionalitás, igaz kisebb mértékben.

Az étkezési búza országos termelői ára a 16. héten az előbb leírtak következményeként 33 ezer Ft/tonna alá csökkent (2. táblázat, 1-2. ábra). A takarmánykukorica termelői árának lassú emelkedése nem folytatódott, 2009 16. hetében alig haladta meg a 29 ezer Ft/tonnát. Az étkezési búza termelői ára közel 49, a takarmánykukoricáé 40%-kal volt alacsonyabb előző év azonos időszakához viszonyítva.

Határidős jegyzések

A chicagói árutőzsdén jelentősen visszaesett a búza jegyzése (7-8. ábra). Az elmúlt két hétben tonnánként 15 dollárral mérséklődött a tőzsdei ár, aminek okaként a gyenge exportkereslet, az erős USA dollár, a nagy globális búzakészletek, a kedvező időjárási körülmények említhetőek. A kukorica esetében 11 dolláros csökkenés következett be a gyenge külpiazi érdeklődés, továbbá a kedvező időjárás hatására.

A párizsi árutőzsdén tonnánként 1-2 euróval emelkedtek a jegyzések (9-10. ábra) a dél-amerikai és egyiptomi vásárlásoknak köszönhetően. Az ár növekedését akadályozza az egyébként lassú külpiazi kereslet. Továbbra is a fekete-tengeri gabona a versenyképesebb.

A Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában az eurobúza májusi jegyzése átmeneti csökkenés után újra 32 ezer forinttal zárta a 16. hetet (5-6. ábra). Az augusztusi ár is kismértékben emelkedett. A takarmánykukorica májusi jegyzése megközelítette a 33 ezer forintot. A júliusi és szeptemberi ár 31,6 és 32 ezer forinton állt az elmúlt hetekben.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat

A gabonafélék termelői ára származási hely* szerint

Megnevezés	Mérték- egység	Származási hely*			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Ma- gyarország	2009. 15. hét	2009. 16. hét	2009. 16. hét/ 2009. 15. hét (%)
Étkezési	tonna	-	5 677,35	2 271,39	3 249,47	8 479,14	260,94
búza	Ft/tonna	-	34 088,71	28 859,80	35 031,93	32 753,82	93,50
Takarmány-	tonna	662,10	-	-	-	1 579,09	-
búza	Ft/tonna	28 000,00	-	-	-	28 034,26	-
Takarmány-	tonna	4 014,57	2 625,01	2 406,33	20 372,41	9 045,91	44,40
kukorica	Ft/tonna	29 732,48	29 099,35	27 910,75	30 036,06	29 064,15	96,76
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	-	-
árpa	Ft/tonna	-	-	-	-	-	-

* Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A gabonafélék országos termelői ára

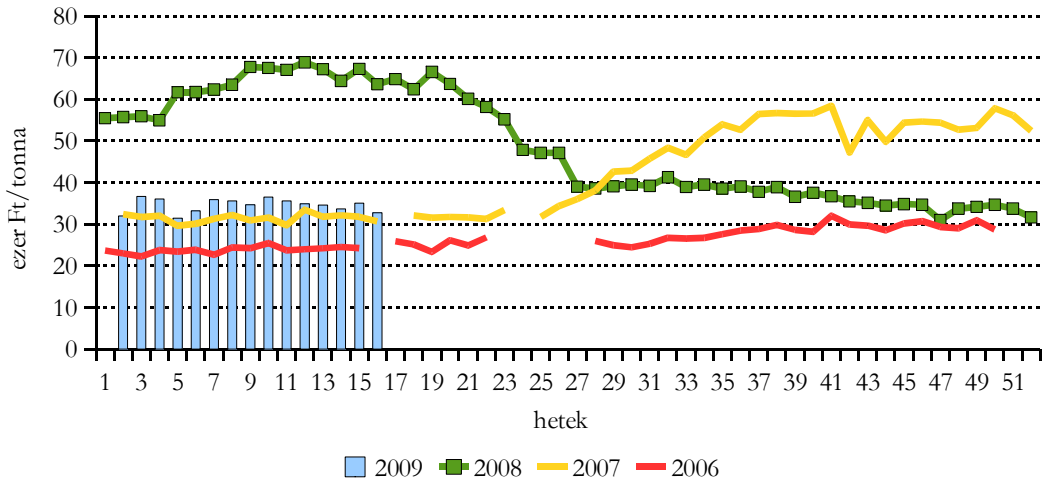
Megnevezés	Mérték- egység	Országos				
		2008. 16. hét	2009. 15. hét	2009. 16. hét	2009. 16. hét/ 2008. 16. hét (%)	2009. 16. hét/ 2009. 15. hét (%)
Étkezési	tonna	3 395,84	3 249,47	8 479,14	249,69	260,94
búza	Ft/tonna	63 624,60	35 031,93	32 753,82	51,48	93,50
Takarmány-	tonna	-	-	1 579,09	-	-
búza	Ft/tonna	-	-	28 034,26	-	-
Takarmány-	tonna	7 407,84	20 372,41	9 045,91	122,11	44,40
kukorica	Ft/tonna	48 871,50	30 036,06	29 064,15	59,47	96,76
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	-
árpa	Ft/tonna	-	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

1. ábra

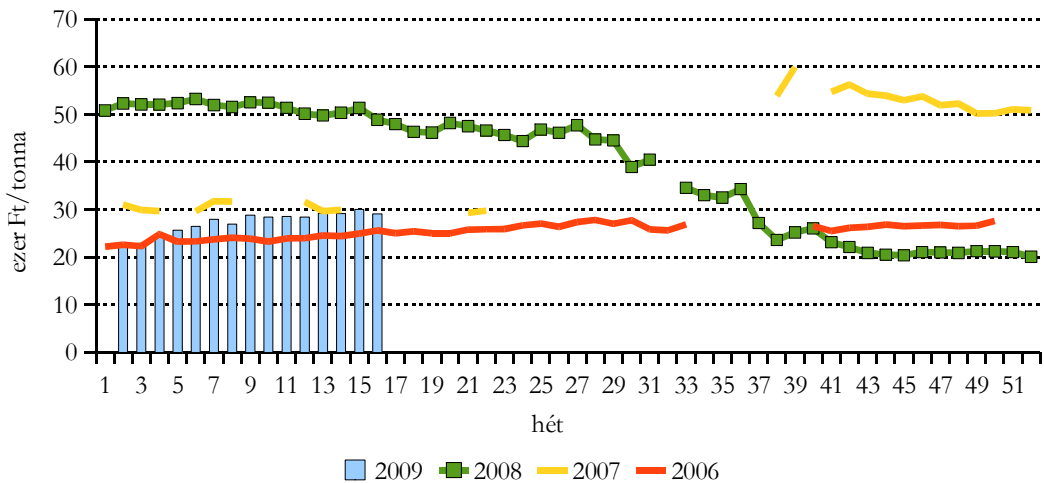
Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

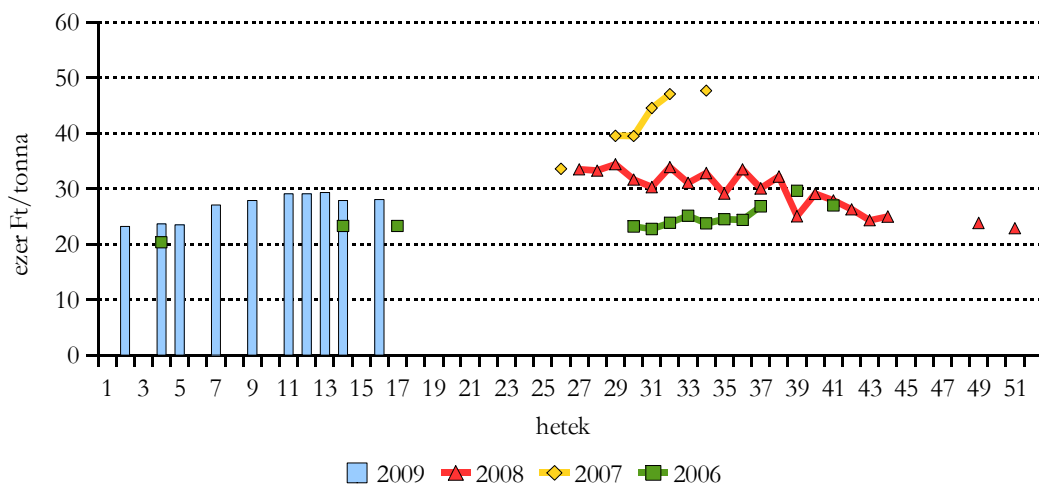
A takarmánykukorica termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

3. ábra

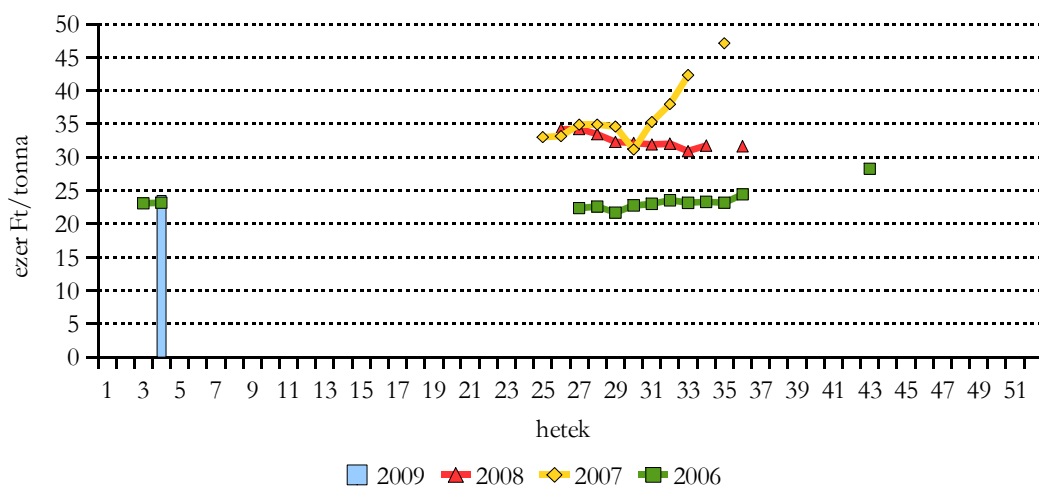
A takarmánybúza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

4. ábra

A takarmányárpa termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat

Az étkezési búza termelői ára néhány közép-kelet- és nyugat-európai országban

Ft/tonna

hét	Észtország	Egyesült Királyság	Németország	Szlovákia	Magyarország
50	-	41 360	30 230	34 700	34 693
51	46 540	39 490	29 990	38 370	33 751
52	-	-	-	35 910	34 645
1	31 490	-	-	30 110	-
2	28 980	40 200	30 630	30 850	31 982
3	32 440	45 380	33 130	37 930	36 667
4	-	47 330	34 510	37 440	36 069
5	-	45 850	36 130	36 700	31 471
6	-	50 780	37 540	40 750	33 209
7	-	-	37 190	35 420	35 940
8	42 480	51 150	38 700	32 880	35 638
9	38 570	-	37 340	39 700	34 657
10	48 380	51 430	37 040	35 370	36 536
11	43 720	51 050	37 280	35 750	35 636
12	40 700	48 100	35 540	32 310	34 887
13	36 190	47 910	36 350	35 940	34 573
14	36 160	-	36 100	35 070	33 686
15	-	-	34 490	34 600	35 031
16	-	-	-	-	32 753

Megjegyzés – az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektolitersúly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegenmag-tartalom max. 7%
- csírázott szem max. 4%
- Hagberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

Észtország: hektolitersúly 72 kg, Hagberg-féle esésszám 180, csírázott szem 3%

Egyesült Királyság: hektolitersúly min. 76 kg, Hagberg-féle esésszám 250

Szlovákia: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%

Magyarország: hektolitersúly 76 kg, csírázott szem max. 2%, Hagberg-féle esésszám 230

3. táblázat folytatása

hét	Oroszország	Lengyelország	Lettország	Bulgária	Litvánia
50	38 410	33 200	40 820	26 170	37 870
51	37 880	31 450	29 590	26 250	37 300
52	35 640	31 020	38 450	26 070	47 340
1	-	30 910	-	26 040	34 370
2	-	31 670	-	25 760	-
3	38 540	34 260	45 500	26 630	48 280
4	38 640	32 920	49 430	27 490	34 730
5	41 550	33 590	41 670	29 100	37 590
6	40 760	36 170	44 220	31 550	42 370
7	39 490	34 650	42 360	30 040	40 580
8	42 480	35 610	40 780	31 490	42 060
9	40 630	34 900	42 150	32 030	42 770
10	41 340	35 550	45 490	33 460	42 090
11	-	36 070	45 750	34 110	41 710
12	-	36 310	46 880	-	41 680
13	-	36 070	46 270	-	41 510
14	-	35 430	48 660	-	42 380
15	-	36 730	45 910	-	39 860
16	-	-	44 020	-	-

Megjegyzés — az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektolitersúly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegenmag-tartalom max. 7%
- csírázott szem max. 4%
- Hagberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

Oroszország: nedvességtartalom max. 15%,

Lengyelország: hektolitersúly min. 76 kg, idegenmag-tartalom max. 6%

Lettország: nedvességtartalom max. 13%, idegenmag-tartalom max. 5%, csírázott szem max. 3%

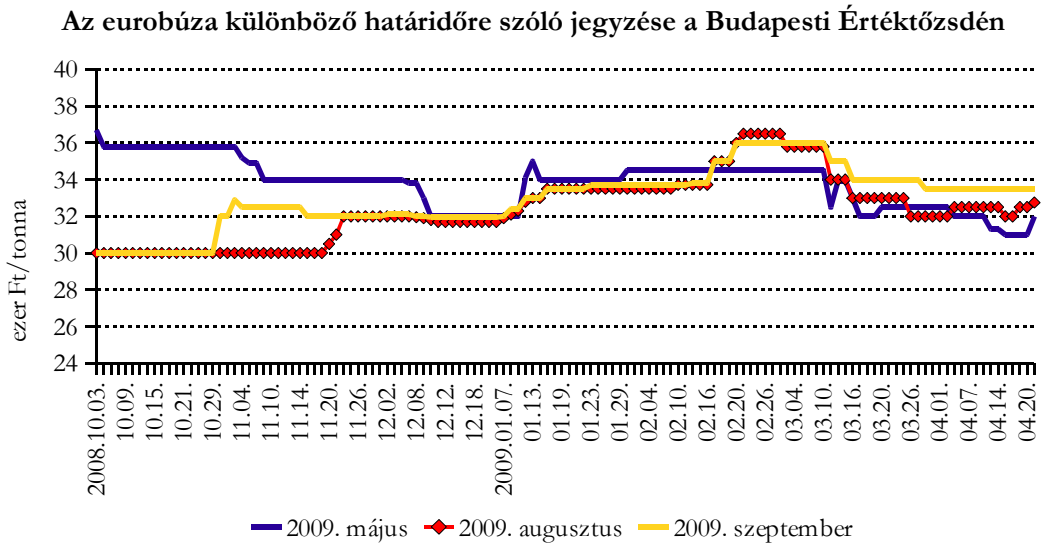
Bulgária: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%, idegenmag-tartalom max. 4%

Litvánia: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%, idegenmag-tartalom max. 3%

Forrás: ZMP

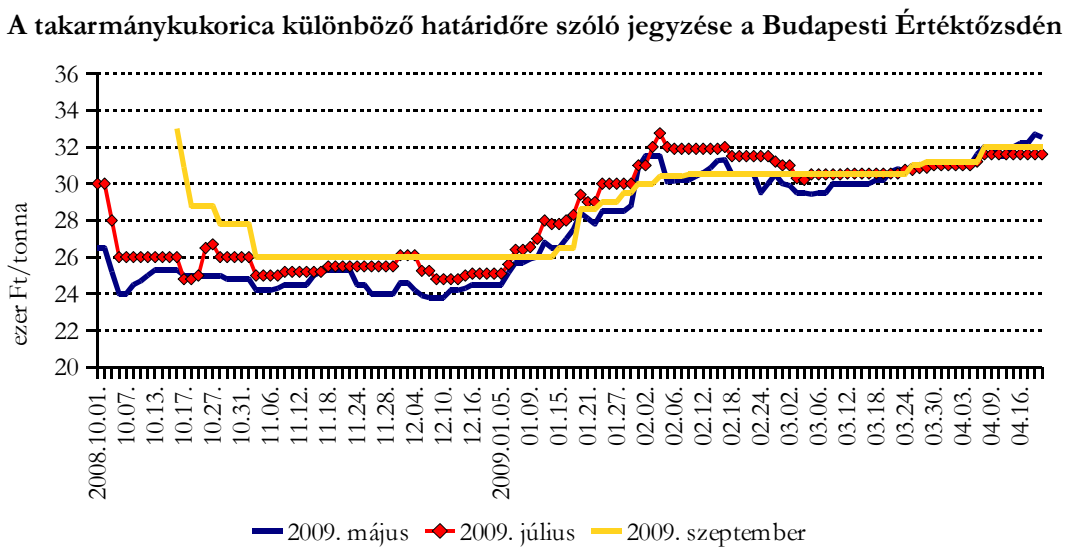
A gabonafélék jegyzése

5. ábra

Forrás: BÉT

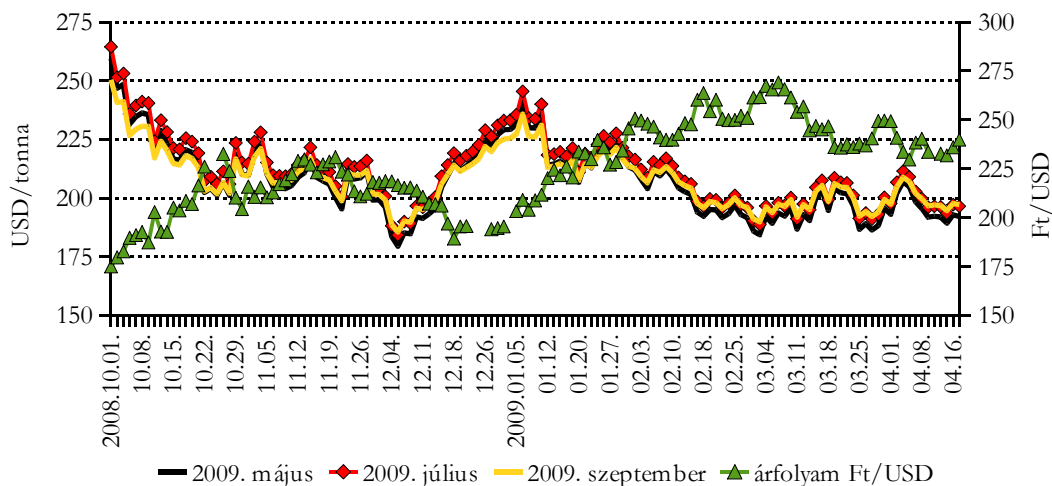
6. ábra

Forrás: BÉT

7. ábra

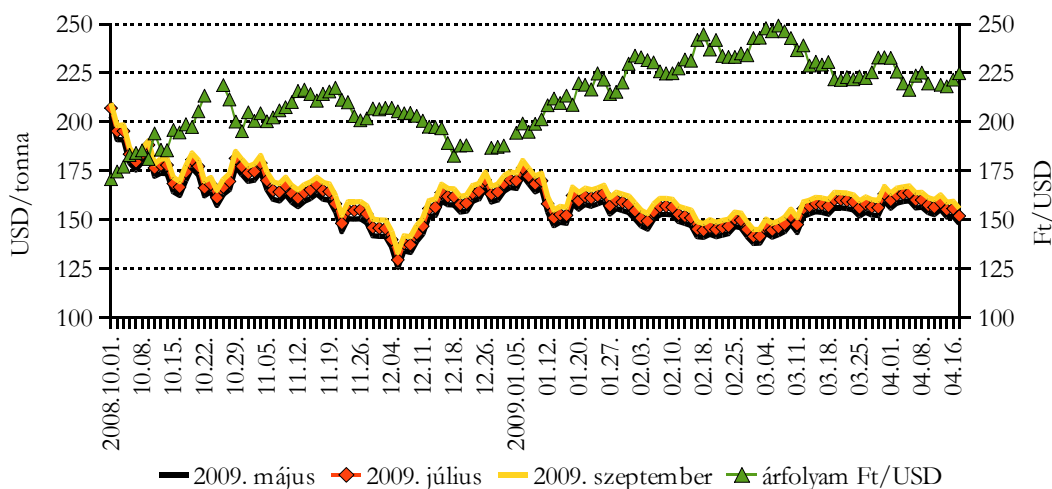
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

8. ábra

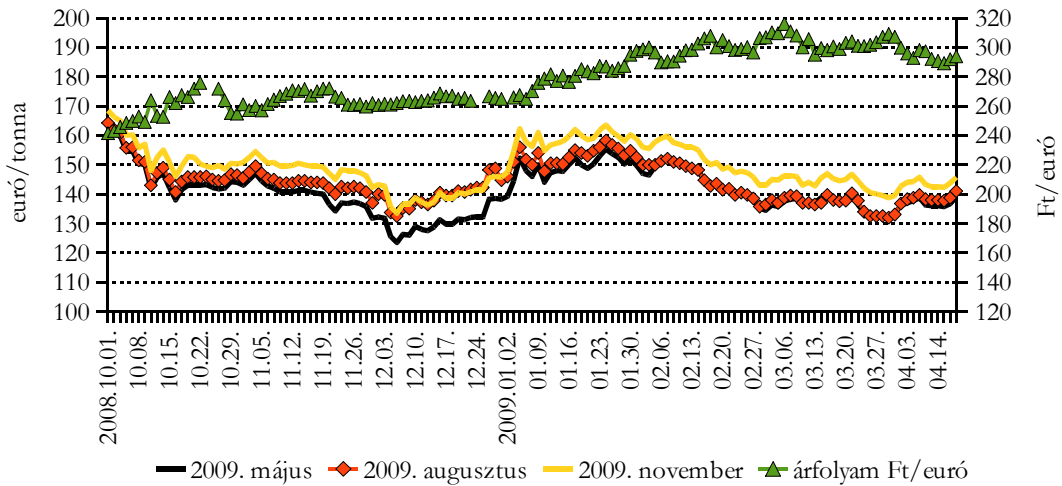
A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

9. ábra

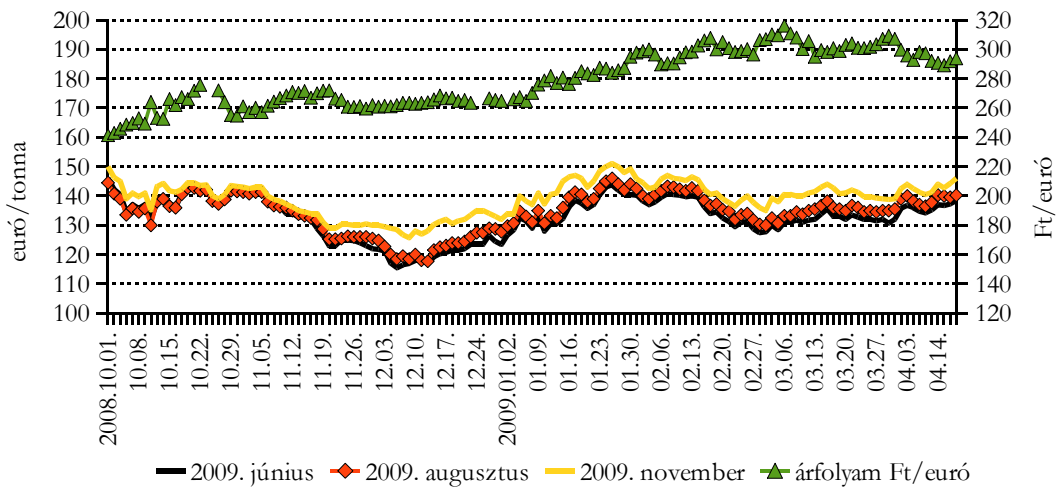
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

10. ábra

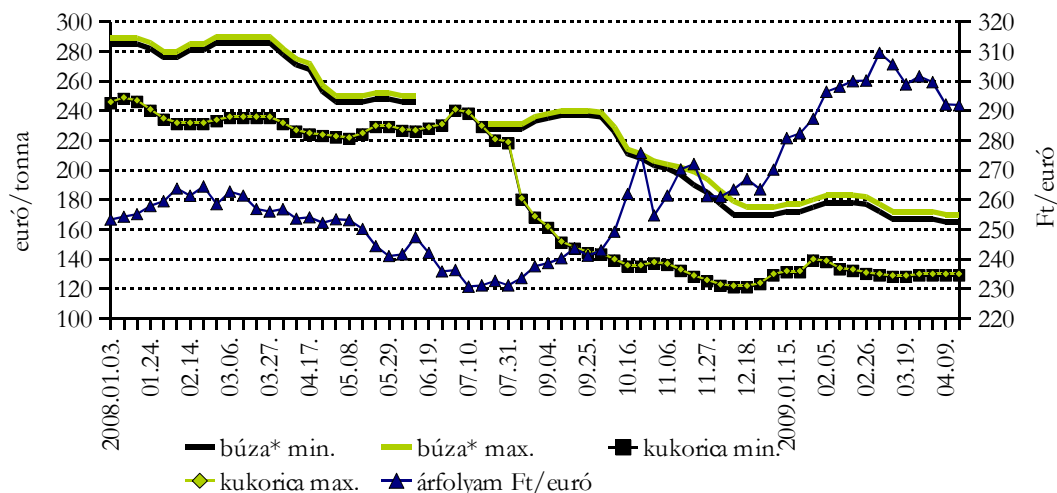
A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

11. ábra

A búza* és a kukorica jegyzése a bolognai árutőzsdén

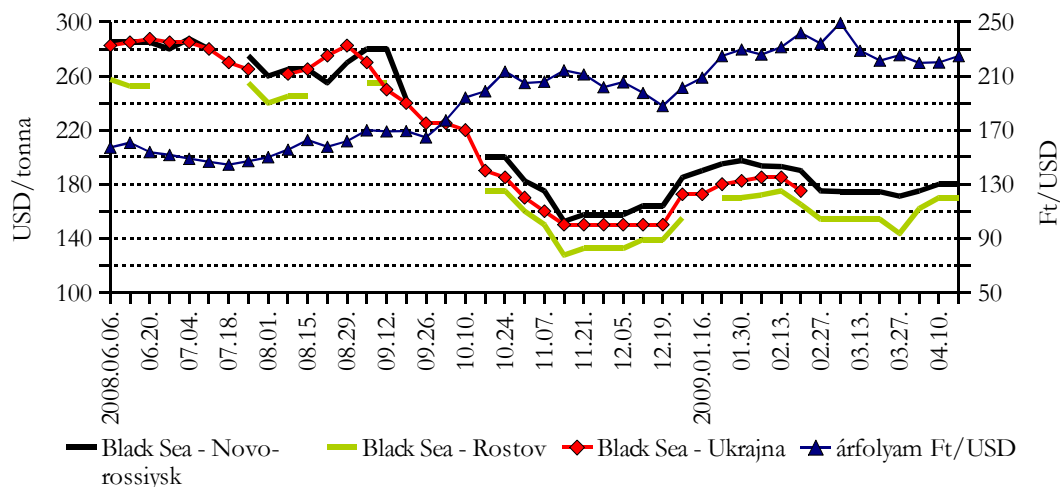

* Speciale di Forza: legjobb minőségű lágybúza (80 kg/hl, fehérje 13,5%)

Forrás: AGER Borsa Merci Bologna, MNB

12. ábra

A malmi búza orosz és ukrán kikötői ára (FOB)

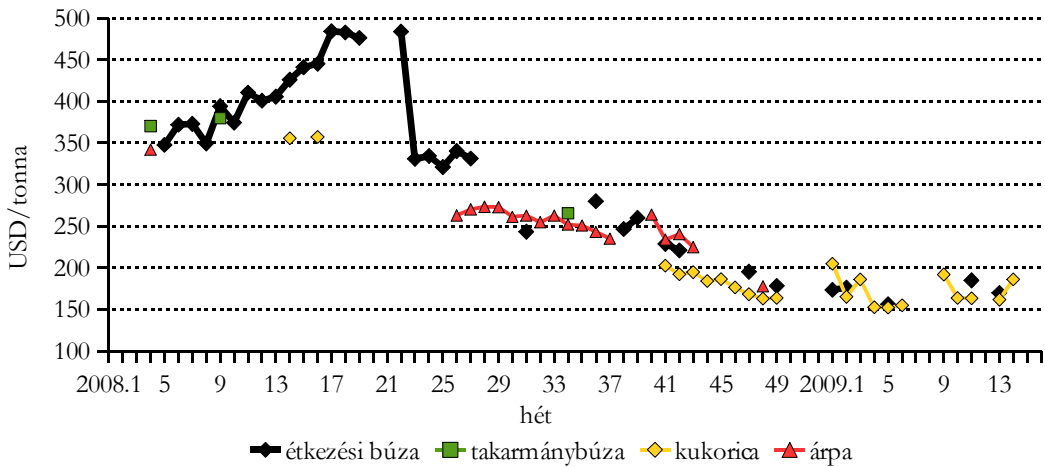
FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

13. ábra

A gabonafélék román kikötői ára (FOB Constanța)

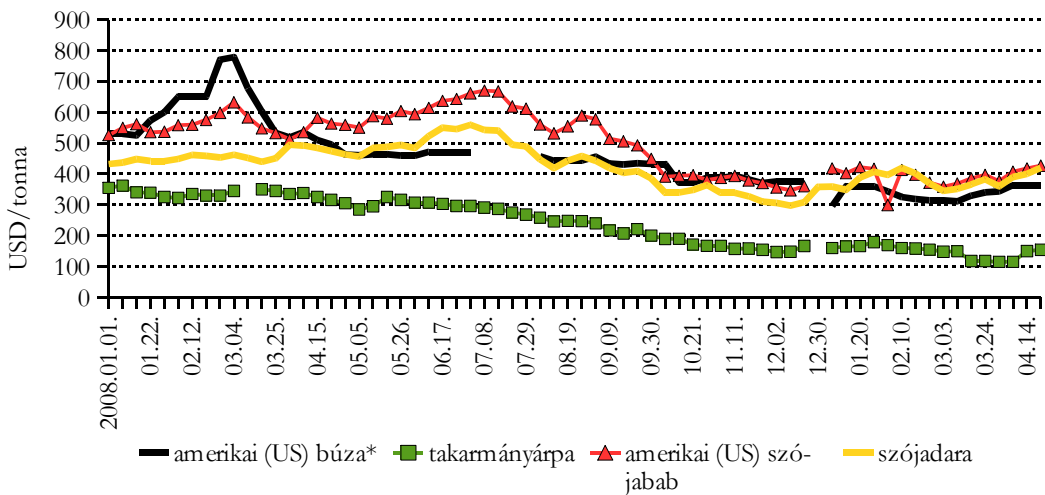

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: MAPDR – Román Agrárminisztérium

14. ábra

A gabonafélék és a szója rotterdami kikötői ára (CIF)

CIF: Cost, Insurance and Freight – költség, biztosítás és fuvardíj (eladó terhére).

* DNS II. 14%.

Forrás: ZMP

4. táblázat

A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2008. 16. hét	2009. 15. hét	2009. 16. hét	2009. 16. hét / 2008. 16. hét [%]	2009. 16. hét / 2009. 15. hét [%]
Finomliszt BL 55	tonna	1495,25	1687,48	1267,38	84,76	75,10
ömlesztett	Ft/kg	81,90	62,51	61,54	75,14	98,46
Finomliszt BL 55	tonna	1741,80	2065,03	1568,44	90,05	75,95
zsákos	Ft/kg	84,87	64,48	63,21	74,48	98,04
Finomliszt BL 55	tonna	941,13	1036,44	445,16	47,30	42,95
zacskós	Ft/kg	93,00	71,64	72,05	77,48	100,58
Rétesliszt BFF 55	tonna	54,00	30,40	30,05	55,65	98,85
ömlesztett	Ft/kg	90,26	72,25	72,70	80,55	100,62
Rétesliszt BFF 55	tonna	72,50	30,55	21,05	29,03	68,90
zsákos	Ft/kg	89,96	74,98	72,83	80,95	97,13
Rétesliszt BFF 55	tonna	66,86	72,78	49,17	73,54	67,56
zacskós	Ft/kg	103,33	86,56	81,43	78,80	94,07
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	853,63	1297,96	945,96	110,82	72,88
ömlesztett	Ft/kg	80,35	60,73	59,20	73,68	97,49
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1067,35	1319,80	875,55	82,03	66,34
zsákos	Ft/kg	83,52	61,97	61,28	73,36	98,88
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	387,62	428,47	458,44	118,27	107,00
ömlesztett	Ft/kg	85,55	65,90	65,52	76,58	99,42
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	140,50	73,85	60,30	42,92	81,65
zsákos	Ft/kg	89,25	70,57	69,77	78,17	98,86
Étkezési búzadara AD	tonna	87,55	75,93	72,00	82,25	94,83
zacskós	Ft/kg	67,32	84,11	58,78	87,31	69,88

Forrás: AKI PÁIR

5. táblázat

A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2008. április	2009. március	2009. április*
Finomliszt BL 55	125	157	154
Fehér kenyér	233	239	238
Félbarna kenyér	205	214	215
Étkezési búzadara AD	147	201	198

* 2009. április 21-ig.

Forrás: AKI PÁIR

Külpiaci információk

Határidős piacok (2009. április 17.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chi- cago (őszi lágú búza)*			Kansas (őszi kemény bú- za)**		
Szállítási határidő	euró/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2009. május	139,00	40 852	2009. május	192,15	43 205	2009. május	209,05	47 005
2009. augusztus	141,00	41 440	2009. július	196,47	44 176	2009. július	212,91	47 873
2009. november	145,75	42 836	2009. szeptember	206,57	46 447	2009. szeptember	216,58	48 698
2010. január	147,25	43 277	2009. december	214,84	48 307	2009. december	222,37	50 000
2010. március	149,00	43 791	2010. március	220,53	49 586	2010. március	227,05	51 052
2010. május	150,00	44 085	2010. május	224,39	50 454	2010. május	230,08	51 733
Minneapolis (tavaszi kemény búza)***			LIFFE****					
Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna			
2009. május	233,57	52 518	2009. május	107,50	35 832			
2009. július	229,07	51 506	2009. július	109,50	36 499			
2009. szeptember	0	51 756	2009. november	118,00	39 332			
2009. december	233,76	52 561	2010. január	120,50	40 165			
2010. március	237,80	53 469	2010. március	123,00	40 998			
2010. május	239,18	53 780	2010. május	125,50	41 832			

* SRW – Soft Red Winter.

** HRW – Hard Red Winter.*** DNS – Dark Northern Spring.

**** Étkezési és takarmánybúza.

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of TradeLIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. táblázat

Kukorica

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	Ft/tonna
2009. június	138,50	40 705	2009. május	148,13	33 307
2009. augusztus	140,25	41 219	2009. július	151,87	34 148
2009. november	146,00	42 909	2009. szeptember	155,61	34 989
2010. január	146,50	43 056	2009. december	160,24	36 030
2010. március	148,75	43 718	2010. március	165,16	37 136
2010. június	147,75	43 424	2010. május	167,81	37 732

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. táblázat

Repce

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna
2009. május	296,75	87 215
2009. augusztus	297,75	87 509
2009. november	302,75	88 978
2010. február	307,25	90 301
2010. május	309,50	90 962
2010. augusztus	308,25	90 595

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

9. táblázat

Az étkezési búza és a takarmánykukorica határidős kikötői ára

	2008. 16. hét		2009. 16. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	euró/tonna	Ft/tonna	
Étkezési búza					
Franciaország					
Rouen	226	57 383	131	38 138	április
La Pallice	237	60 174	131	38 284	április
Creil*	224	56 876	-	-	április
Németország					
Hamburg	250	63 438	136	39 702	április
Würzburg	238	60 266	-	-	április
Köln	240	60 900	-	-	április
Drezda	250	63 438	-	-	április
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	-	-	-	-	-
Spanyolország					
Barcelona**	240	60 900	150	43 790	április
Ausztria					
Bécs	-	-	116	33 718	április
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
Creil*	194	49 136	118	34 489	április
Bordeaux/Bayonne	195	49 390	131	38 284	április
La Pallice	194	49 263	130	37 992	április
Németország					
Hamburg	-	-	140	40 870	április
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
Barcelona**	200	50 750	145	42 330	április

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

** Import búzaár.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

A takarmánybúza és a takarmányárpa határidős kikötői ára

	2009. 16. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	
Takarmányárpa			
Anglia			
Kelet-Anglia	108	31 415	április
Franciaország			
Rouen	100	29 088	április
La Pallice	-	-	-
Creil*	95	27 774	április
Németország			
Hamburg	110	32 112	április
Hannover	-	-	-
München	101	29 339	április
Drezda	-	-	-
Dánia			
Koppenhága	157	45 851	április
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	-	-	-
Spanyolország			
Barcelona	132	38 535	április
Ausztria			
Bécs	101	29 485	április
Finnország			
Raisio	-	-	-
Takarmánybúza			
Franciaország			
Creil*	113	33 029	április
Németország			
Hamburg	129	37 659	április
Hollandia			
Rotterdam*	132	38 535	április
Belgium			
Brüsszel	-	-	-

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

11. táblázat

Nemzetközi gabonajegyzékek

	2009. 04. 10.		2009. 04. 17.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/tonna	Ft/tonna	USD/tonna	Ft/tonna		
BÚZA						
keménybúza						
(1) Kanada CWRS 13,5%	315,32	69 395,63	309,66	69 627,05	április	FOB St. Lawrence
(2) Ausztrália APH 14 %	-	-	414,00	93 087,90	április	FOB Eastern States
(3) US No. 2 DNS 14%	-	-	-	-	-	FOB Portland
(4) US No. 2 HRW	239,70	52 753,18	242,10	54 436,19	április	FOB US Gulf
(5) Ausztrália ASW	-	-	394,00	88 590,90	április	FOB Eastern States
(6) EU, Francia. alapminőség	-	-	171,10	38 471,84	április	FOB Rouen
lágybúza						
(7) US No. 2 SRW	187,50	41 265,00	187,70	42 204,35	április	FOB US Gulf
(8) Ukrajna lágybúza	-	-	-	-	-	FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
(9) Kanada CWAD 1	312,00	68 664,96	317,10	71 299,94	április	FOB St. Lawrence
(10) Kanada CWAD 2	302,80	66 640,22	307,70	69 186,35	április	FOB St. Lawrence
KUKORICA						
(11) US No. 3 YC	171,50	37 743,72	167,00	37 549,95	április	FOB US Gulf
Argentína	171,30	37 699,70	166,00	37 325,10	április	FOB Up River
ÁRPA						
(12) EU, Francia., takarmány	145,90	32 109,67	141,60	31 838,76	április	FOB Rouen
Oroszország, takarmány	-	-	-	-	-	FOB Black Sea
(13) US PNW	-	-	-	-	-	FOB PNW

- (1) CWRS – Canada Western Red Spring: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (2) Ausztrália APH – Australian Prime Hard: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (3) US No. 2 DNS – USA Dark Northern Spring: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (4) US No. 2 HRW – USA Hard Red Winter: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (5) ASW – Australian Standard White: standardbúza
 (6) EU, Francia. alapminőség: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
 (7) US No. 2 SRW – USA Soft Red Winter: 10,3%-os fehérjetartalom, lágybúza
 (8) Ukrajna lágybúza: 12%-os fehérjetartalom, lágybúza
 (9) Kanada CWAD 1 – Canada Western Amber Durum 1: kemény
 (10) Kanada CWAD 2 – Canada Western Amber Durum 2: kemény
 (11) US YC 3 – USA No. 3 Yellow Corn
 (12) EU, Francia., takarmányárpa: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
 (13) US PNW – USA Pacific Northwest

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

- A szójabab és származékai határidős jegyzése 2009 április első két hetében tovább emelkedett a chicagói árutőzsdén.
- A repcemag jegyzése a vizsgált időszakban szintén erőteljes növekedésnek indult a párizsi és a winnipégi árutőzsdén, az apadó repcemagkészletek következtében.
- Magyarországon a napraforgó- és repcemag határidős jegyzése kis mértékben emelkedett valamennyi határidőre.
- A hazai őszi káposztarepce állomány csaknem 60%-a jó állapotban van, hasonlóan az előző év azonos időszakához képest, a napraforgó vetésterülete 545 ezer hektár körül várható.

Világpiaci helyzet

A chicagói árutőzsdén a szójabab és származékai (liszt, dara és olaj) határidős jegyzése az elmúlt két hétben 10%-kal emelkedett (1-3. ábra). Egy hónappal korábban a jegyzések átlagosan 20%-kal voltak alacsonyabbak mindhárom termék esetében. Az árváltozás továbbra is döntően az elmaradó dél-amerikai (elsősorban argentin) kínálattal magyarázható, emellett Brazíliában és az Egyesült Államokban is jóval alacsonyabbak a készletek az egy hónappal korábbihoz képest.

A szárazság leginkább az argentin területeket érintette, emiatt várhatóan 4-5 millió tonnával kevesebb szójabab kerül betakarításra. Az USDA becslése szerint a szójabab kínálata a 2008/2009. gazdasági évben (október-szeptember) már csak 37 millió tonna lesz, 20%-kal marad el a tavalyitól. Brazíliában sokkal kedvezőbb a helyzet, itt nem okozott számottevő termés kiesést a szélsőséges időjárás, és az aratás is jó ütemben halad. A brazil Celeres jelentése szerint 2009. április közepéig a szójabab 79%-át (45 millió tonna) betakarították.

Az USDA becslése alapján a 2008/2009. gazdasági évben az USA szójabab termelése 88 millió tonna körül várható. A világ szójabab-kibocsátást 218,8 millió tonnára becsülik, mintegy 5 millió tonnával kevesebbre, mint egy évvel korábban.

A keresleti oldalról a világ legnagyobb szójabab-importőre, Kína érdemel említést, mivel az első negyedévben 30%-kal több szójababot importált (10,1 millió tonna), mint 2008 azonos időszakában. Az USA-ból 8,4 millió, Argentínából 1,2 millió, míg Brazíliából közel félmillió tonna áru érkezett.

Európai kitekintés

Az EU legfontosabb olajnövényének, a repcének az ára is hasonlóan alakult a szójababéhoz (4. ábra). Az uniós repcetermést a tavalyinál alacsonyabbra, 18,7 millió tonna körülire várják a szakértők, elsősorban az előző évinél gyengébb hozamok miatt.

Ukrajnában az őszi káposztarepce vetésterülete (1,58 millió hektár) várhatóan nem változik lényegesen. Az alacsonyabb termésátlagok miatt 2,6 millió tonna termésre számítanak, szemben az egy évvel korábbi 2,9 millió tonnával.

Az EU-27 napraforgómag-kibocsátása becslések szerint mintegy 4%-kal csökken az idei gazdasági évben (6,48 millió tonna), elsősorban az új tagállamok alacsonyabb terméshozamai miatt. Ugyanakkor Franciaországban a vetésterület 10%-kal, a termés pedig 6%-kal nőhet.

Ukrajnában idén 200 ezer hektárral alacsonyabb területen 5,7 millió tonna körüli napraforgótermésre lehet számítani, ami 12 %-kal marad el a tavalyitól.

Hazai körkép

Az ipari napraforgómag termelői ára 66-67 ezer Ft/tonna körül alakult a 15-16. héten, szinkronban a hazai tőzsdei jegyzésekkel. A repcemag termelői ára hétről-hétre pár száz forinttal emelkedik tonnánként, 3-4 ezer forinttal magasabb a tőzsdei jegyzéseknél (6. ábra).

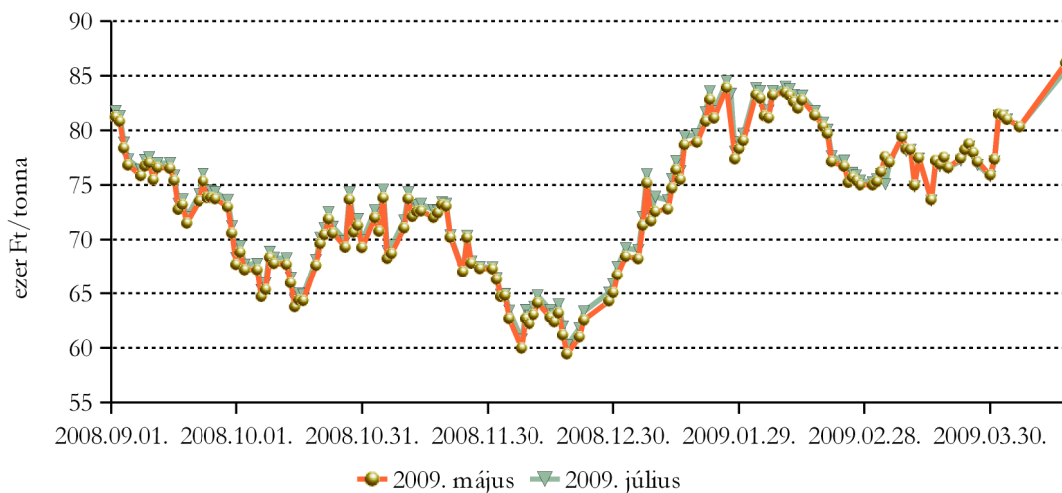
Az MgSzH jelentése szerint 2009. április 20-ig a tervezett 545 084 hektár 71%-án végeztek a napraforgómag vetésével (8. ábra). Az egy héttel korábbi állapotokhoz képest jól haladnak a munkálatokkal, ugyanis április 14-én még csak a tervezett terület 45%-án került a napraforgómag a földbe. A megyék közül Baranyában már be is fejeződött a napraforgómag vetése, Szabolcsban azonban még csak a szándékolt terület 35%-át vetették be. Az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is Jász-Nagykun-Szolnok megyében a legnagyobb a vetésterület (79 290 ha).

Országszerte megkezdődött a repce virágzása. Az őszi káposztarepce vetésterülete 264 191 hektár volt 2008-ban, 5%-kal nőtt az előző évhez képest. Az április eleji adatok szerint az állomány 59%-a jó, 28%-a közepes és 13%-a gyenge minőségű.

Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén

1. ábra

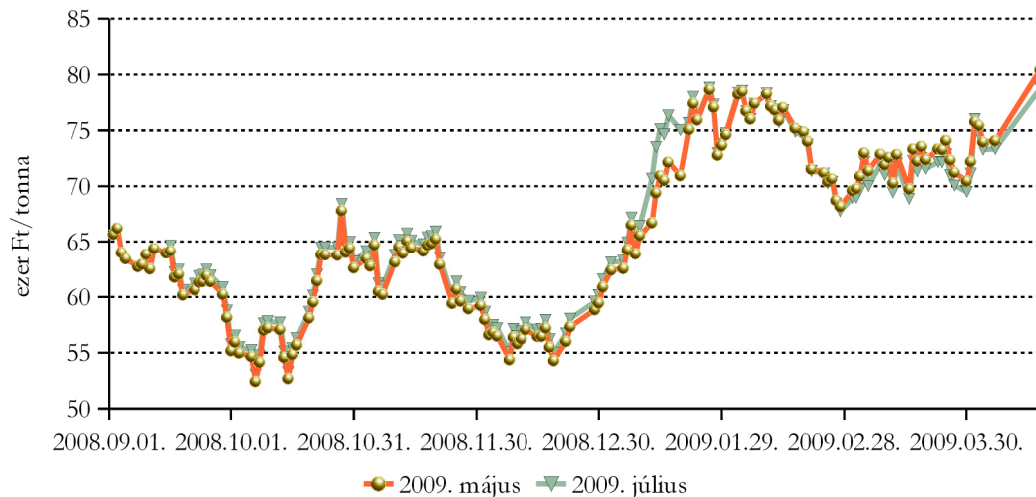
A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

2. ábra

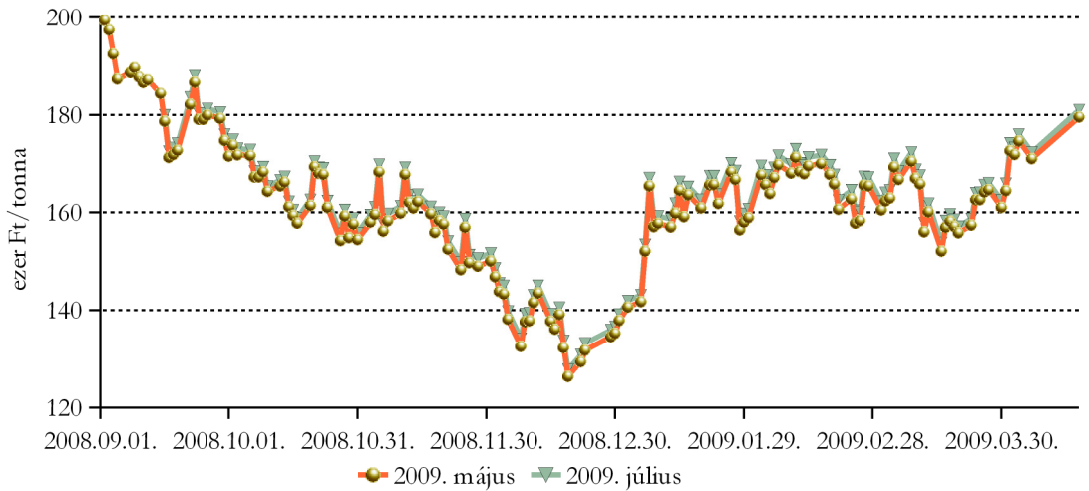
A szójaliszt különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

3. ábra

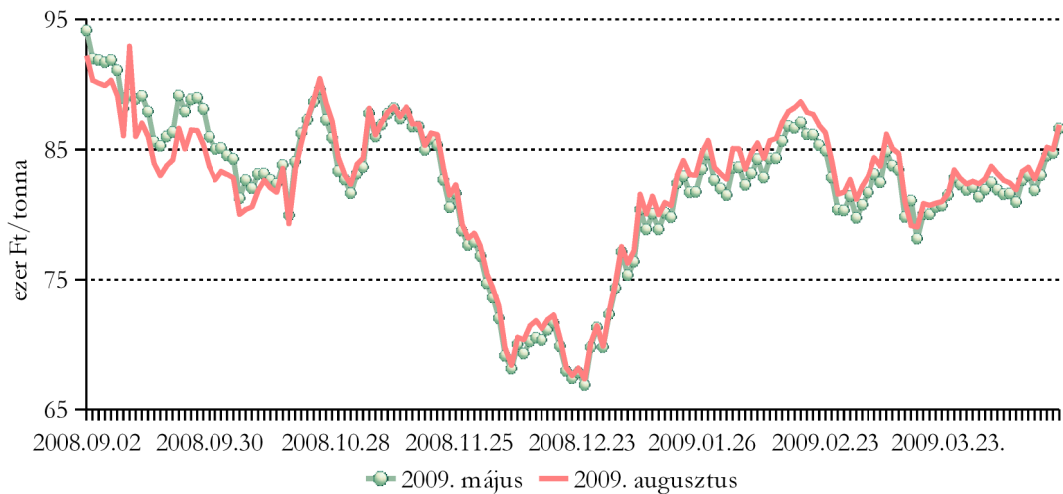
A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

4. ábra

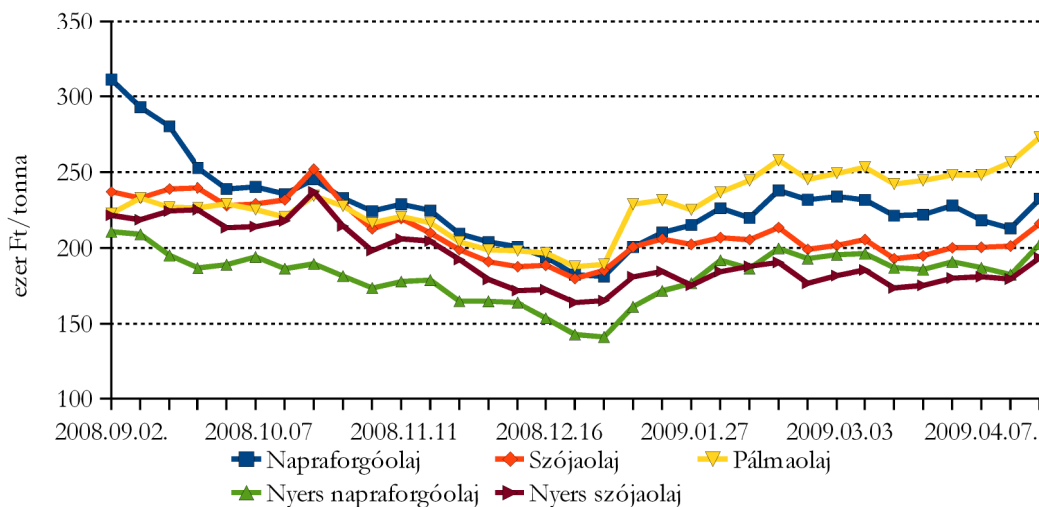
A repce különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF

5. ábra

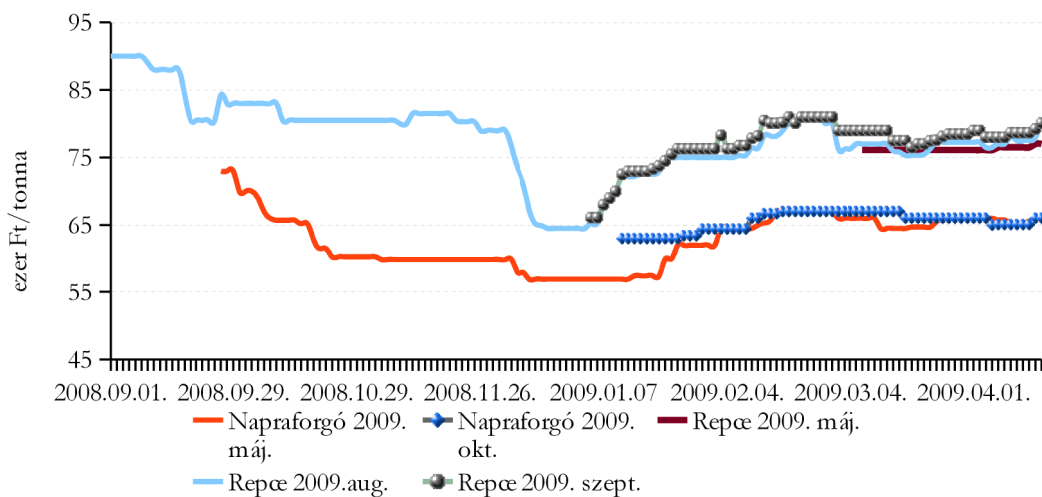
A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

6. ábra

A napraforgó- és repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

1. táblázat

**A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozó
értékesítési átlagára**

Megnevezés	Mérték- egység	2008. április	2009. március	2009. április*	2009. április/ 2008. április(%)	2009. április/ 2009. március(%)
Ipari napra- forgómag	tonna	9 031	48 049	61 665	532,0	128,3
	Ft/tonna	109 875	68 600	66 573	62,4	97,0
Repce­mag	tonna	-	21 487	18 145	-	84,4
	Ft/tonna	-	80 542	82 055	-	101,9
Nyers napra- forgóolaj	tonna	640	502	-	78,4	-
	Ft/tonna	302 708	162 183	-	53,6	-
Napraforgó- dara	tonna	18 816	17 057	11 075	90,7	64,9
	Ft/tonna	50 216	25 292	28 956	50,4	114,5
Nyers repceolaj	tonna	-	-	-	-	-
	Ft/tonna	-	-	-	-	-
Repcedara	tonna	-	10 254	8 172	-	79,7
	Ft/tonna	-	32 117	34 069	-	106,1

* Előzetes adatok.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A nyers növényolajok ára és jegyzése

Termék	Időpont	Hollandia	Franciaország	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
		Ártípus				
		Prompt nagyker. ár	Prompt nagyker. ár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesi- tési ár
Napraforgóolaj	2009-04-07	179 760	-	187 064	-	-
	2009-04-14	178 508	-	182 433	-	-
	2009-04-21	201 009	-	202 654	-	-
Repceolaj	2009-04-07	177 375	174 394	-	-	-
	2009-04-14	180 834	174 438	-	-	-
	2009-04-21	192 932	182 463	-	-	-
Szójaolaj	2009-04-07	177 375	172 904	181 102	171 761	-
	2009-04-14	176 473	-	179 526	178 326	-
	2009-04-21	191 437	188 745	193 680	183 673	-

Forrás: AKI PÁIR, ZMP, BM, CBOT

3. táblázat

Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések

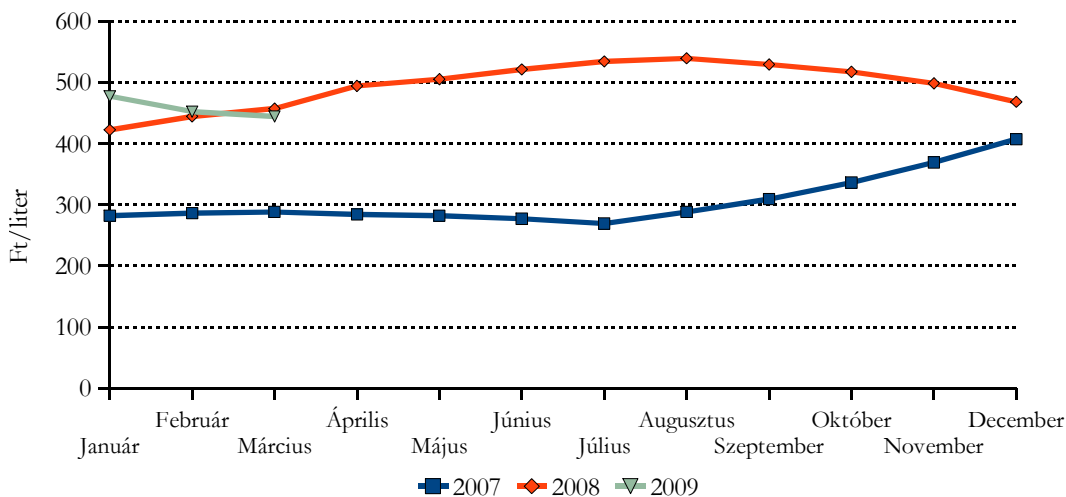
Termék	Időpont	Hollandia	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
		Ártípus				
		Prompt ár az olajmalom kapujában	Prompt ár az olajmalom kapujában	Heti termelői és értékesítési ár *	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
Napraforgómag	2009-04-07	76 018	73 529	-	62 603	67 255
	2009-04-14	76 171	70 502	-	61 053	66 142
	2009-04-21	80 762	75 902	-	65 059	-
Napraforgódara* *	2009-04-07	33 686	36 518	34 283	42 481	29 075
	2009-04-14	-	36 239	31 980	39 975	30 111
	2009-04-21	34 100	38 392	32 903	42 625	-
Repcemag	2009-04-07	81 682	79 595	75 684	76 614	81 740
	2009-04-14	82 858	78 497	75 439	75 590	82 747
	2009-04-21	90 633	83 604	79 967	79 267	-
Repcedara**	2009-04-07	47 698	53 511	48 890	49 933	35 124
	2009-04-14	47 970	52 186	47 970	47 244	34 218
	2009-04-21	52 346	55 337	51 150	50 103	-

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő. / ** FOB – Free on Board – költségmentesen a hajó fedelzetére rakva.

Forrás: AKI PÁIR, ZMP, BLPW

7. ábra

A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

8. ábra

Megyei napraforgó-vetésterületek 2008–2009 (M.e.: ezer hektár)

Forrás: MgSzH

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer

<https://pair.aki.gov.hu>